

- Кравченко, А. І. (2020). *Камерно-інструментальне мистецтво України кінця ХХ – початку ХХІ століть (семіологічний аналіз)*. Київ: НАКККіМ.
- Пономаренко, О. М. (2007). Функція фонічного аспекту фактури в розкритті виразового потенціалу музичного твору. *Інформаційно-культурний простір: європейський вибір України*, 231–233.

Кравченко Юлія

*студентка 4 курсу кафедри теорії музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського*

Науковий керівник:

Рудь Поліна Валентинівна

*кандидат мистецтвознавства,
ст. викладач кафедри теорії музики*

НЕОКЛАСИЧНИЙ ПЕРІОД ТВОРЧОСТІ ІГОРЯ СТРАВІНСЬКОГО

Ігор Федорович Стравінський (1882 – 1971) – яскрава постать в історії музики ХХ століття. Він був новатором, експериментатором, митцем, який міг пристосуватися до часових змін і при цьому зберегти свою неповторну індивідуальність, що проявлялася у різких змінах музичних стилів та жанрів, яких торкався композитор.

Як відомо його творчість поділяють на три періоди: російський (1908–1923), неокласичний (1923–1953), пізній або серійний (1953–1968). Другий, найтриваліший період (майже 30 років) у творчості композитора став етапом переосмислення класичних форм і жанрів у поєднанні з модерністськими техніками. У цей час І. Стравінський акцентує свою увагу на принципах класичної музичної логіки, чіткої структури; звертається до жанрів доби

бароко й класицизму – і вибудовує власну концепцію «Назад до Баха». **Ключовими творами цього періоду є жанри опери, балету, симфонії, концерту, але індивідуалізовані (наприклад, опера-ораторія «Цар Едіп» (1927), «Гра в карти» – балет у трьох здачах, «Симфонія псалмів» (1930), «Симфонія у трьох рухах» (1942-45), Концерт для двох фортепіано соло (1931-35) тощо).**

Різноманіття жанрів, стилів і стилістичних відтінків у творчості композитора захоплює багатьох музикознавців. Наведемо вислів Елліота Джонса, який відмітив що «Стравінський „один з воістину епохальних новаторів музики“. Найбільш важливим аспектом творчості композитора, крім його технічних нововведень (у тому числі в ритмі і гармонії), є «мінливе обличчя» його композиційного стилю, при цьому завжди зберігається, сутнісна індивідуальність» (Jones, n.d.).

I. Стравінський знаходить етичний і естетичний ідеал, гармонію в **античній тематиці**. «Аполлон Мусaget», «Орфей», «Цар Едіп», «Персефона», – образи давньогрецьких міфів, переосмислені композитором, оживають у новому світлі недосконалого ХХ століття.

Важливе місце в неокласичній творчості композитора посідає **ритуал**: як структура дії, що об'єктивує емоції. За словами Роя Уестбрука (Westbrook, 2021), ритуал у Стравінського є способом досягнення об'єктивності, очищення форми від суб'єктивного, що було ключовим для модерністської естетики 1920–1930-х років. Релігійна тематика творів композитора – православна, католицька, – має спільний знаменник: духовність. Апофеозом духовної творчості серед хорової літургійної музики I. Стравінського є «Симфонія псалмів» для мішаного хору і оркестру, «складена во славу Божу».

Але особливе місце серед інших жанрів посідають балети. Дійсно, саме балет став для І. Стравінського джерелом натхнення для творчості. Сам композитор писав: «... за красою свого ладу і аристократичної строгості форми балет якнайкраще відповідає моему розумінню мистецтва. Бо тут, в класичному танці, я бачу торжество вдумливої композиції над розпливчастістю, правила над свавіллям, порядок над «випадковістю» (Стравінський, б.д.). У балетах композитор поєднує класичне та сучасне, мінімізує візуальний ряд (костюми, декорації), повертається до класичного складу оркестру, більш чітких структурних форм. Пластика тілесного руху і чистота мелодичної лінії зливаються у синкретичній єдності, демонструючи найсуттєвіші риси неокласицизму. **Балетний жанр розпочинає і завершує неокласичний період творчості композитора:** «Аполлон Мусагет» (1928) «Поцілунок феї» (1928), «Гра в карти» (1936), «Орфей» (1946-47).

Композитор виявляє **гнучкість мислення і здатність до стилістичного синтезу**, що забезпечує йому місце серед експериментаторів ХХ століття. Неокласичний період І. Стравінського – це **переосмислення традицій** в умовах сучасної музичної культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Рябоконева, М. О. (2015). Поняття «неокласицизм» у сучасному музикознавстві. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*, 1, 179-184.

http://nbuv.gov.ua/UJRN/mvkmf_2015_1%284%29_38

Стравінський, І. Ф. (б.д.). Хроніка мого життя. <https://coollib.com/b/176387/read>

- Jones, E. (n.d.). Igor Stravinsky. *College Sidekick*.
<https://www.collegesidekick.com/study-guides/music/igor-stravinsky>
- Westbrook, R. (2021). *A look in the mirror: Stravinsky and Neoclassicism*. <https://bachtrack.com/article-anniversary-stravinsky-pulcinella-oedipus-rex-neoclassical-april-2021>

Ілля Левада
 студент 3 курсу кафедри композиції та
 інструментування
 ХНУМ імені І. П. Котляревського,
 науковий керівник – доктор філософії
Щетинський О. С.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ КОМПОЗИТОРА З РОК-КОЛЕКТИВОМ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОГО ГУРТУ LEMBERG)

Ключові слова: *рок-гурт, thrash metal, groove metal, жанр, концерт, запис пісні, репетиційна робота, Lemberg, електрогітара, ударні, табулатура.*

Мета доповіді — окреслити особливості роботи композитора з рок-колективом, поділитися власним досвідом роботи з гуртом *Lemberg*.

Термін «жанр» в рок-музиці має інше значення, ніж у класичній музичній теорії. Жанри в рок-музиці позначають відмінності стилю, інструментальної й вокальної техніки, темпові, темброві, ритмічні характеристики, частково навіть окремі теми текстів. А «класичні» жанрові означення стосуються переважно походження музики, особливостей її побутування й виконавського складу. Майже вся рок-термінологія запозичена з англомовної лексики, на